

BAĞCILIK EĞİTİMİ (2015-2)

09 – 13 Şubat 2015, Manisa

Değerlendirme Raporu

Proje	
Hazırlayan	İbrahim Hakkı GÜRBÜZ, GAP TEYKOB Eğitim Uzmanı
Teslim Tarihi	20.02.2015
Faaliyet	2.3 Danışman Temel Eğitimleri
Tanım	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimin Amacı Hedef Grup ve Katılımcı Profili Eğitimin Kapsamı Eğitimin Değerlendirilmesi Görüş ve Öneriler
Ekler	<ul style="list-style-type: none"> Katılımcı Listesi Eğitim Programı Eğitimden Fotoğraflar

EĞİTİMİN AMACI

GAP Çiftçi Örgütleri Merkezli Çoğulcu Yayım Modeli Programı (GAP-Yayım Modeli), T.C. Kalkınma Bakanlığı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

GAP Bölgesinde 2011-2013 yıllarında yine GAP tarafından uygulanmış olan GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Projesinin (GAP-TEYAP) bir çıktısı olan ve GAP Bölgesinde tarımsal kalkınmayı hızlandırmayı hedefleyen GAP-Yayım Modelinin amacı başta sulamaya açılmış ve açılacak alanlar olmak üzere, çiftçilerin ihtiyaç duydukları eğitim yayım hizmetlerinin verilmesi konusunda çiftçi örgütlerini harekete geçirmek ve çiftçi örgütlerini idari ve teknik açıdan geliştirilip güçlendirilerek, sürdürülebilir ve etkin bir yayım ve danışmalık hizmeti verme işlevini üstlenmelerini sağlamaktır.

GAP Bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde öncelikle sulanan ve sulamaya açılacak alanlarda 5 yıl süreyle uygulanacak olan GAP Yayım Modelinin 5 yıllık uygulama planı kapsamında; bölgede mevcut olan 615 çiftçi örgütünün en az 40'ında 240 teknik elemanın yayım elemanı olarak çalışacağı düşünülmektedir. 2014 ve 2015 yıllarında sisteme girecek olan 40 çiftçi örgütü ve buralarda çalışacak 240 yayım elemanı modelin birincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, Model kapsamında, GTHB yayım personeli ve birincil grubun dışında yer alan çiftçi örgütleri ile özel sektörde yayım konusunda çalışan yaklaşık 1000 teknik eleman da projenin ikincil hedef grubunu oluşturmaktadır. Modelin tam olarak uygulanması sonucunda doğrudan etkin yayım hizmeti alacak olan yaklaşık 15.000 çiftçi ve sulamaya açılacak alanlar dahil doğrudan ve dolaylı olarak ulaşılabilecek 40.000 çiftçi ise projenin yararlanıcı kitlesini oluşturacaktır.

Model, GAP/BKİB da oluşturulacak GAP Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (GAP-TEYKOB) tarafından GTHB'nın yerel teşkilatları olan İl Müdürlükleri, Araştırma Kurumları, Bölge Üniversiteleri, diğer ilgili kurum ve kuruluşlar ve çiftçi örgütleri ile işbirliği halinde yürütülecektir. Modelin yönetimi için Merkez Danışma Kurulu (MEDAK), Bölge Danışma Kurulu (BÖDAK), Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve İl Koordinasyon Birimlerinin (İKOB) oluşturulması planlanmıştır.

Modelin Uygulama Planı'nda öngörülen faaliyetlerinin katılımcı bir süreç dâhilinde hayata geçirilmesine katkıda bulunmak amacıyla, 1 Ocak 2014 tarihi itibarıyla Model kapsamında GAP-BKİB içerisinde Tarımsal Eğitim ve Yayım Koordinasyon Birimi (TEYKOB) ve 6 GAP ilinde ise İl Koordinatörükleri oluşturulmuştur. Model ile ilgili faaliyetler, söz konusu Uygulama Planı, oluşturulan yönetim yapısı ve tanımlanmış çalışma ilkeleri doğrultusunda 1 Ocak 2014 tarihinden bu yana sürdürülmektedir.

Model Uygulama Planında yer alan ana faaliyetlerden birisi de "2.2. Tarımsal Yayım Elemanlarına Yönelik Faaliyetler" başlığı altında verilecek eğitim çalışmaları olup, bu kapsamdaki çalışmalar Tarımsal Yayım ve İletişim, Sulama ve İBY, Ekonomik Değerlendirme ile muhtelif tarımsal konulardaki temel eğitimleri içermektedir.

Bu kapsamda, Ocak 2014 tarihinde yapılan bir çalışma sonucunda, Modelin bu bölümüyle ilgili faaliyetlerine yönelik kısa-orta ve uzun vadeli çalışmaları içeren bir "Model Eğitim Stratejisi" geliştirilmiş ve 2014 yılında kısmen uygulanmıştır. Yine aynı kapsamda Aralık 2015 tarihinde Model kapsamında yer alan çiftçi örgütlerinde görev yapan tarım danışmanları, GAP-Model İl Koordinatörleri ve GAP-TEYKOB uzmanları ile yapılan ikinci bir çalışmada

2014 yılı gerçekleşmeleri değerlendirilmiş ve 2015 yılı eğitim konuları belirlenmiştir. Bu alışma sonucunda Kişisel Gelişim Teknikleri, Sulama Yayımıcısı Temel Eğitimi, PCM ve Proje Hazırlama, Bağcılık vb. gibi konular öncelikle model kapsamında ifti örgütlerinde görevlendirilen ve yine ifti örgütlerinde hali hazırda görev yapan tarım danışmanlarına orta vadede verilmesi gereken öncelikli eğitim konuları olarak belirlenmiştir.

Spesifik olarak Bağcılık Eğitiminin temel amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesinde bağcılık yapılan alanlarda çiftçilere danışmanlık hizmeti veren model kapsamındaki ifti örgütlerinde çalışan yayım elemanlarının; bağda yetiştiricilik, hastalık-zararlılar, ürün işleme, pazarlama vb. gibi konularında bilgi ve tecrübe eksikliğinin olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenden dolayı yayım elemanlarının bağ yetiştiriciliğin ve ürün işleme, pazarlama konularının iyi yapıldığı Manisa bölgesine ve burada yıllardır faaliyet gösteren ülkenin bu konudaki yegâne kuruluşu olan GTHB Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonunda eğitime tabi tutularak, belirtilen konularda bilgi ve tecrübelerinin artırılması hedeflenmiştir. GAP TEYAP Model kapsamında ifti örgütlerinde çalışan yayım elemanlarının kapasitelerinin artırılması için GTHB Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonunda teorik ve pratik eğitim ile pekiştirilerek bağcılıkta modern tarım tekniklerinin uygulanmasını göstermektedir.

Model kapsamında çalışılan ifti örgütlerinde tarımsal yayım hizmetlerinin etkinliği arttırmak amacıyla yapılması planlanan “Modern Bağcılık Demonstrasyonlarının ve ifti Eğitimlerinin” bu eğitim kapsamında ilgili tarım danışmanı tarafından projelerinin hazırlanması, sunulması, uygulaması ve izlenmesi konusunda farkındalık sağlanacaktır.

KATILIMCI PROFİLİ

Eğitime toplam 18 teknik eleman katılmıştır. Grup; GAP-TEYAP-TEYKOB personeli, serbest tarım danışmanı ile Model kapsamındaki ifti örgütlerinde çalışan yayım elemanlarından oluşmuştur.

Katılımcılar ile ilgili diğer özellikler aşağıdaki verilmektedir;

Katılımcıların iller üzerinden dağılımı; şanlıurfa 3, Adıyaman 5, Mardin 2, Gaziantep 2, Batman 3, şırnak 3.

Katılımcıların kurumsal dağılımı:
Çiftçi rgt 13, Kamu 4, Serbest 1

Katılımcıların cinsiyet dağılımı:
Kadın 7, Erkek 11

Katılımcıların mesleki dağılımı:
Ziraat Mühendisi 12, Tekniker 6.

Toplam 18 kişiden oluşan katılımcı grup listesi **Ek 1’de** sunulmuştur.

EĞİTİMİN KAPSAMI

09 – 13 Ocak 2015 tarihleri arasında GTHB – Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonunda gerçekleştirilen eğitimde teorik anlatımların yanı sıra, pratik – örnek uygulamalara da yer verilmiştir. Toplam 5 gün ve 40 ders saati olarak gerçekleştirilen Eğitim Programı **Ek 2’de** sunulmuştur.

Eğitimde; Bağ tesis edilirken dikkat edilmesi gereken hususlar, İklim ve toprak faktörleri, Ekonomik analiz, Anaç seçimini etkileyen faktörler, Çeşit seçimi yapılırken nelere dikkat etmeliyiz, Dikim için arazi aplikasyonunun yapılırken dikkat edilecek konular, Bağcılıkta kullanılan terbiye sistemleri, Bağda budama yöntemleri, Bağda çoğaltma yöntemleri, Bağda gübreleme, Örnek gübreleme programı çalışması, Bağda yaprak ve toprak örneği alma yöntemi, Bitki element eksiklikleri belirtileri, Bağ hastalıkları, Bağ zararlıları, Bağda hasat kriterleri ve Bağda ürün işleme şekilleri konuları işlenmiştir.

Eğitimde katılımcıların illerden Hava alanlarına gidiş-geliş ulaşimleri GAP-Yayım Modeli araçları ile yapılmıştır. Eğitim GTHB – Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonunda gerçekleştirilmiş olup, katılımcıların iase ve ibateleri Manisa ilinde bir otelde ve restoranlarda yapılmıştır.

Eğitim, GTHB – Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu Konu Uzmanları tarafından verilmiştir.

Eğitimin tamamlanmasını takiben katılımcılara GTHB – Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu Müdürlüğü tarafından “Katılım Belgeleri” verilmiştir.

EĞİTİMİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Eğitim programı sonunda katılımcılara GAP-TEYAP-Model standart anket formu dağıtılmış olup, üç kategoride ve çeşitli alt başlıklarda programı değerlendirmeleri istenmiş ve her bir kategoride 1 ila 5 arası puanlama yapmaları talep edilmiştir. (1:Yetersiz, 2: Yeterli, 3: Ortalama, 4: İyi, 5: Çok iyi).

Katılımcılar tarafından yapılan değerlendirme neticesinde her bir alt başlık için ortalama puan aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Her bir kategoride genel değerlendirme puanlamalarına bakıldığında, katılımcıların eğitim ortamı ve eğitimin kapsamı ile eğitmenlerin performanslarından yüksek düzeyde bir memnuniyet duydukları görülmektedir.

A. EĞİTİM ORTAMI ve LOJİSTİK DÜZENLEMELER	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim salonu düzeni	4,3
Eğitim Ekipmanları	4,3
Isı, Işık, Ses düzenlemeleri	4,2
Sunumların Okunabilirliği	4,6
İkramlar	3,8
Konaklama	4,7
Ulaşım Organizasyonu (Şanlıurfa’ya geliş-gidiş)	4,6
Ulaşım Organizasyonu (saha ziyaretleri)	4,7
Aralar ve dinlenme sürelerinin yeterliliği	4,7

BÖLÜM A DEĞERLENDİRME	4,4
------------------------------	-----

B. EĞİTİMİN KAPSAMI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Eğitim Materyali	4,7
Eğitim içeriği	4,5
Eğitimin işleniş biçimi ve yöntemi	4,4
Verilen örneklerin içeriği	4,5
Grup çalışmaları	
Saha ziyaret alanları	4,0
BÖLÜM B DEĞERLENDİRME	4,4

C. EĞİTMENLERİN PERFORMANSI	ORTALAMA PUAN (1-5)
Konusunda uzmanlık ve yetkinlik	4,8
Katılımcılarla iletişim	4,9
Katılımcılara söz hakkı tanıma	5,0
Eğitim materyalinin ve ekipmanın kullanımı	4,6
Soruların yanıtlanması ve açıklamalar	4,9
BÖLÜM C DEĞERLENDİRME	4,8

EĞİTİMİN GENEL DEĞERLENDİRMESİ	4,6
---------------------------------------	------------

Anket Formunda; yukarıda beirtilen puanlamaların yapıldığı alanlara ilave olarak, ilave yorum yapabilecekleri ve daha sonraki eğitimlerde yer almasında fayda gördükleri konu başlıklarını açıklayabilecekleri bölümler bulunmakta olup, katılımcıların bu bölümlerde belirttikleri hususlar özetle aşağıda verilmektedir.

- Eğitimin GAP Bölgesinin önemli konularından birisi olan Bağcılık konusunda olması memnuniyet vericidir.

- Eğitimin 2015 yılı demo programından önce verilmesi 2015 yılında Model kapsamında bu kapsamda yapılacak demoların anlaşılabilirliğini, katılımcılığını, gerçekçiliğini ve sürdürülebilirliğini sağlayacaktır.

- Eğitim için bu konuda ülkemizdeki yegâne kuruluş olan GTHB – Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu ve buranın deneyimli Konu Uzmanlarının tercih edilmesi başarılı bir yaklaşım olmuştur.

- Eğitimi veren eğitmenler konularının uzmanı kişilerdir.

- Eğitimin teorik ve uygulamalı yapılması, eğitimin ilgisini ve verimini artırmıştır.

- Eğitim yeri ve diğer hizmetler konusunda herhangi bir sorun yaşanmamıştır.

- Katılımcıların illerden Hava alanlarına geliş-gidişlerinin GAP araçları ile yapılması ulaşımda rahatlık ve süratin yanı sıra büyük mali tasarruf sağlamıştır. Bu yöntemin ileride yapılacak eğitimlerde de uygulanması önerilir.

- Katılımcılardan GAP - Yayım Modeli kapsamında gelecekte almış oldukları “Bağcılık” konusunda bölgelerindeki diğer yayım elemanları ve çiftçilere eğitim vermeleri beklenmektedir.

- Model kapsamında yapılacak temel eğitimlere il koordinatörleri ve saha uzmanlarının mümkün mertebe katılmasına öncelik verilmesi talep edilmiştir.

GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

GAP Bölgesinde çiftçi örgütlerinde tarımsal danışman olarak görev alacak katılımcıların başta yöre çiftçileri olmak üzere tüm paydaşlar ile bağcılık konusunda daha etkin iletişim kurmalarına katkı sağlamak amacı ile gerçekleştirilen eğitime katılımcılar yoğun ilgi göstermişlerdir ve eğitim başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. Uzun ders saatlerine rağmen hiçbir an dersten kopuşlar yaşanmamıştır.

Katılımcılar değerlendirme anketlerinde ve yapılan karşılıklı görüşmelerde; aldıkları bu eğitimin mesleki hayatlarında önemli performans artışlarına neden olacağını belirtmişlerdir.

GAP Bölgesinin özelliği, eğitimin içeriği ve eğitmenlerin performansı dikkate alındığında benzer eğitimin ilerki zamanlarda yine aynı kurum tarafından tüm bölgedeki tarım danışmanlarına verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Projenin ileriye yönelik faaliyetlerinde katılımcıların görüş bildirdiği konular değerlendirmeye alınarak, beklentilerin mümkün olan en yüksek düzeyde karşılanmasının temini yönünde çalışmaların yapılması sağlanmalıdır.

Ek 1

KATILIMCI LİSTESİ

BAĞCILIK EĞİTİMİ								
09-12 Şubat 2015, GTHB Manisa BAİM								
ADI SOYADI	MESLEĞİ				KURUMU			Kişi NO / TOPLAM
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DiĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	
ADIYAMAN	TOPLAM							5
M. Reşat BARAK			1		1			1
Mutlu ŞAHİN			1		1			1
Turgay KORKMAZ			1		1			1
Sakine ERASLAN	1				1			1
Funda ÜSTÜN			1		1			1
BATMAN	TOPLAM							3
Seyithan ÖNER	1				1			1
Sebahattin TÜZÜN	1						1	1

Gülşin ODUNCU	1				1			1
GAZİANTEP	TOPLAM							2
Ali TOPAL	1						1	1
Fadime SAYIN	1					1		1
MARDİN	TOPLAM							2
Cuma UÇAŞ	1				1			1
Veysi YENİGÜN	1				1			1
ŞANLIURFA	TOPLAM							3
Esmâ AKYÜZ	1				1			1
Kerem AKDOĞAN	1						1	1
Fatih BOZGEYİK	1						1	1
ŞIRNAK	TOPLAM							3
Remziye AKGÜN			1		1			1
Veli AY	1				1			1
Leyla FİNDİK			1		1			1
TOPLAM	12	0	6	0	13	1	4	18
	Z. MÜH	VET.	TEKN.	DİĞER	Ç. ÖRG.	ÖZEL	KAMU	

Ek 2:

Eğitim Programı:

08 Şubat 2015

Gaziantep (Pegasus 11.30) ve Diyarbakır dan (AnadoluJet 10.20) İzmir'e uçak ile seyahat
İzmir Hava Alanından Manisa'ya hareket (14.00) ve otele yerleşim.

09 Şubat 2015

- Bağ tesis edilirken dikkat edilmesi gereken hususlar
- İklim ve toprak faktörleri
- Ekonomik analiz
- Anaç seçimini etkileyen faktörler
- Çeşit seçimi yapılırken nelere dikkat etmeliyiz
- Dikim için arazi aplikasyonunun yapılırken dikkat edilecek konular
- Bağcılıkta kullanılan terbiye sistemleri

10 Şubat 2015

- Bağda budama yöntemleri
- Bağda çoğaltma yöntemleri
- Arazi alışması (öğleden sonra)

11 Şubat 2015

- Bağda gübreleme
- Örnek gübreleme programı çalışması(sulu koşullarda)
- Bağda yaprak ve toprak örneği alma yöntemi
- Bitki element eksiklikleri belirtileri

12 Şubat 2015

- Bağ hastalıkları
- Bağ zararlıları

13 Şubat 2015

- Bağda hasat kriterleri
- Ürün işleme şekilleri

14 Şubat 2015

Manisa dan İzmir Hava alanına hareket, İzmir den Gaziantep e (AnadoluJet 10.20) ve Diyarbakır a (Anadolujet 10.20) uçak ile seyahat, Gaziantep ve Diyarbakır Hava alanlarından illere dönüş.

Eğitimden Fotoğraflar

Ek 3

